

Nr 548

Av herr Nilsson i Gävle m. fl., om helt kostnadsfri sjukvård.

(Lika lydande med motion nr 449 i Första kammaren)

Frågan om helt kostnadsfri sjukvård är ett gammalt krav inom framför allt den svenska arbetarrörelsen. Då den nuvarande sjukförsäkringslagen på 1940-talet förbereddes var avsikten ursprungligen att detta krav skulle förverkligas. Så blev emellertid icke fallet.

När det då uppskjutna förslaget återkom för avgörande behandling i riksdagen visade det sig att den försäkrade skulle vid sjukhusvård svara för en kostnad av tre kronor per dag. År 1957 höjdes beloppet till fem kronor, varvid emellertid höjningen skulle finansieras genom det överskott sjukförsäkringen lämnade. För patienterna hade sålunda denna höjning ingen inverkan.

Från och med den 1 januari innevarande år har en förändring i detta avseende inträtt, i det att patienten får svara för en sjukvårdskostnad av fem kronor om dagen. Vid sjukhusvård minskas nämligen sjukpenningen med detta belopp. I stället för att ta ett steg närmare målet, fri sjukvård, har kostnaderna för de sjuka ökat. Detta synes oss stå i motsättning till det förhållandet, att sjukvårdstiden från och med innevarande års början i princip blir obegränsad. I konsekvens härmed borde även den skranka mot en helt fri sjukvård som utgöres av patienternas andel i sjukvårdskostnaderna avlägsnas.

En dylik reform skulle ha sin särskilda betydelse för de folkpensionärer som helt eller delvis måste lita till folkpensionen för sin existens. Deras antal är för närvarande 600 000. Om sjukvården bleve helt fri skulle detta för deras del innebära att nuvarande begränsning av sjukvårdstiden till 180 dagar upphör. Denna begränsning — som har en obehaglig bismak av diskriminering — tvingar de ekonomiskt sämst ställda folkpensionärerna att efter 180 dagars förlopp bekosta den fortsatta sjukvården av sina alljämt knappa pensioner eller anlita socialvården. Ett införande av helt fri sjukvård skulle eliminera undantagsställningen för folkpensionärerna och befria dem från bekymmer för de ekonomiska konsekvenserna av en långvarig sjukdomsperiod.

Principiellt riktigast vore, som tidigare nämnts, att sjukvården bleve helt fri. Kostnaderna för en dylik reform synes vara relativt små. Enligt Svensk statistisk årsbok uppgick antalet sjukhusvårdsdagar tidigare till i

runda tal 15 miljoner årligen. Helt fri sjukhusvård skulle följaktligen betyda en kostnadsökning av 75 miljoner kronor per år. Givetvis innebär avskaffandet av begränsningen av sjukvårdstiden att antalet sjukvårdsdagar ökar. Men ökningen måste beräknas bli ganska måttlig. Under alla förhållanden bör kostnadsökningen vara väl motiverad med hänsyn till fördelarna för de sjuka — inte minst folkpensionärerna — och den förenklade administration som bleve en följd av reformen.

Skulle emellertid riksdagen icke nu vara beredd att acceptera ett generellt genomförande av en för patienterna helt fri sjukhusvård, bör i varje fall undantagsställningen för folkpensionärerna beträffande sjukvårdstiden elimineras.

På ovanstående grunder hemställs,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om förslag till sådan ändring av sjukförsäkringsbestämmelserna att sjukvården blir helt kostnadsfri för patienterna, alternativt att den begränsning av sjukvårdstidens längd till 180 dagar som fastställts för folkpensionärer upphäves.

Stockholm i januari 1963

Henning Nilsson

Gunvor Ryding

Helmer Holmberg
